EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.6.10.
COM(2016) 383 final

ANNEXES 1 to 6

MELLÉKLETEK

a következőhöz:

Javaslat
a Tanács ajánlása

az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszeréről, valamint az európai képesítési keretrendszer létrehozásáról szóló 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás hatályon kívül helyezéséről

I. MELLÉKLET

Fogalommeghatározások

Ezzel az ajánlással összefüggésben a következő meghatározásokat kell használni:

a) *Képesítés*: egy értékelési és hitelesítési folyamat formális eredménye. Akkor adják ki, amikor az illetékes testület megállapítja, hogy az egyén adott sztenderdeknek megfelelő tanulási eredményt ért el;

b) *Nemzeti képesítési rendszer*: a tagállamnak a tanulás és más – az oktatást és képzést a munkaerőpiachoz és a civil társadalomhoz kapcsoló – mechanizmusok elismerésével kapcsolatos tevékenységének valamennyi aspektusa. Magában foglalja a minőségbiztosításhoz, az értékeléshez és a képesítések kiadásához kötődő intézményi szabályozások és folyamatok kifejlesztését és végrehajtását. A nemzeti képesítési rendszer számos alrendszerből állhat, és magában foglalhat egy nemzeti képesítési keretrendszert is;

c) *Nemzeti képesítési keretrendszer*: a képesítések osztályozásának eszköze az elért tanulási szint meghatározására szolgáló kritériumok szerint. Célja, hogy integrálja és összehangolja a nemzeti képesítési alrendszereket, továbbá a munkaerőpiac és a civil társadalom felé növelje a képesítések átláthatóságát, hozzáférhetőségét, egymásra épülését és minőségét;

d) *Nemzetközi képesítés*: egy nemzetközi testület (vagy nemzetközi testület által akkreditált nemzeti testület) által kiadott és egynél több országban használt bizonyítvány, oklevél, diploma vagy cím, amely egy nemzetközi testület, szervezet vagy vállalat által kidolgozott sztenderdeken alapuló tanulási eredményeket tartalmaz;

e) *Nemzetközi ágazati képesítés*: nemzetközi ágazati szervezet vagy nemzetközi vállalat által kidolgozott, adott gazdasági ágazatra vonatkozó nemzetközi képesítés;

f) *Tanulási eredmény*: megállapítások arra vonatkozóan, hogy a tanuló egy tanulási folyamat befejezésekor mit tud, ért és képes elvégezni

g) *Tudás*: az információk tanulással történő asszimilálásának eredménye. A tudás egy tanulmányi vagy munkaterülethez kapcsolódó tények, elvek, *elméletek* és gyakorlatok összessége. Az európai képesítési keretrendszer a tudást elméleti és/vagy tárgyi (faktuális) szempontból írja le;

h) *Készségek*: a tudás alkalmazásának és a know-how használatának képessége feladatok elvégzése és problémamegoldás céljából. Az európai képesítési keretrendszer a készségeket kognitív (logikai, intuitív és kreatív gondolkodás használata) és gyakorlati (kézügyesség és módszerek, anyagok, eszközök és műszerek használata) szempontból írja le;

i) *Felelősség/Autonómia*: az európai képesítési keretrendszerrel összefüggésben a tanuló képessége arra, hogy autonóm módon és felelősségteljesen alkalmazza a tudást és a készségeket;

j) *A nem formális és az informális tanulás érvényesítése*: az a folyamat, melynek során egy feljogosított testület megerősíti, hogy egy adott egyén elsajátította a vonatkozó szabvány szerinti tanulási eredményeket, és amely a következő négy elkülönülő szakaszból áll: az egyén konkrét tapasztalatainak meghatározása párbeszéd során, az egyén tapasztalatainak láthatóvá tétele érdekében történő dokumentálás, ezeknek a tapasztalatoknak a formális értékelése,valamint az értékelés eredményeinek tanúsítása, ami részleges vagy teljes képesítéshez vezethet;

k) *A tanulási eredmények formális elismerése:* az a folyamat, amelynek során az illetékes hatóság hivatalosan elismeri az elért tanulási eredményeket további tanulmányok vagy foglalkoztatás céljából i) képesítés (bizonyítvány, oklevél vagy cím) kiadásával, ii) a nem formális és az informális tanulás érvényesítésével, iii) egyenértékűség, kredit vagy mentesség nyújtásával;

l) *Kredit:* azt mutatja, hogy az adott képesítésnek egy összefüggő tanulási eredményekből álló részét értékelte és érvényesítette egy feljogosított testület az elfogadott szabványok alapján; a kreditet az illetékes testületek akkor adják, amikor az egyén eléri a meghatározott tanulási eredményeket, és ezt megfelelő értékelések igazolják; a kredit mennyiségi értékkel fejezhető ki (pl.: kreditek vagy kreditpontok), amely jelzi azt a becsült munkaterhelést, amely átlagosan elvárható a kapcsolódó tanulási eredmények elérése érdekében;

m) *Kreditrendszerek:* a kredit(ek) elismerésére szolgáló rendszerek. Ezek a rendszerek magukban foglalhatnak többek között egyenértékűségeket, felmentéseket, gyűjthető és átvihető egységeket/modulokat, a tanulási útvonalak személyre szabására képes szolgáltatók autonómiáját, valamint a nem formális és az informális tanulás érvényesítését;

n) *Kreditátvitel:* az a folyamat, amelynek során azoknak az egyéneknek, akik krediteket gyűjtöttek össze egy bizonyos környezetben, lehetőségük van arra, hogy ezeket a krediteket értékeltessék és elismertessék egy másik környezetben.

II. MELLÉKLET

Az európai képesítési keretrendszer (EKKR) szintjeit meghatározó jellemzők

Mind a 8 szintet egy-egy jellemzőcsoport határozza meg, amely az adott szintű képesítésekre vonatkozó tanulási eredményeket[1] jelzi valamennyi képesítési rendszerben.			
	Tudás	Készségek	Felelősség / Autonómia
	Az EKKR a tudást elméleti és/vagy tárgyi (faktuális) szempontból írja le.	Az EKKR a készségeket kognitív (logikai, intuitív és kreatív gondolkodás használata) és gyakorlati (kézügyesség valamint módszerek, anyagok, eszközök és műszerek használata) szempontból írja le.	Az európai képesítési keretrendszerben a felelősség / autonómia a tanuló képessége arra, hogy autonóm módon és felelősségteljesen alkalmazza a tudást és a készségeket
1. szint Az 1. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	alapvető általános tudás	egyszerű feladatok elvégzéséhez szükséges alapvető készségek	közvetlen felügyelet mellett, strukturált kontextusban végzett tanulás vagy munka
2. szint A 2. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	alapvető tárgyi tudás valamely munka- -vagy tanulmányi területen	egyszerű szabályok és eszközök használatával történő feladatvégzéshez és rutin problémamegoldáshoz, releváns információk alkalmazását igénylő alapvető kognitív és gyakorlati készségek	felügyelet mellett, korlátozott mértékű autonómiával végzett tanulás vagy munka
3. szint A 3. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	tények, elvek, folyamatok és általános fogalmak ismerete valamely munka- vagy tanulmányi területen	egy sor kognitív és gyakorlati készség alapvető módszerek, eszközök, anyagok és információk kiválasztásával és alkalmazásával járó feladatok elvégzéséhez és problémák megoldásához	felelősség vállalása feladatok elvégzéséért a munka vagy tanulás során a saját viselkedés körülményekhez való igazítása problémamegoldáskor
4. szint A 4. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	tárgyi és elméleti tudás széles összefüggésekben, a munka- vagy tanulmányi területen belül	egy sor kognitív és gyakorlati készség a munka- vagy tanulmányi terület specifikus problémáinak megoldásához	önálló tevékenységszervezés az általában előre látható, ám adott esetben változó munka- vagy tanulmányi környezet iránymutatása szerint mások rutinmunkájának felügyelete korlátozott felelősségvállalással a munka- vagy tanulmányi tevékenységek értékeléséért és javításáért

[1] A tanulási eredmények arra vonatkozó megállapítások, hogy a tanuló egy tanulási folyamat befejezésekor mit tud, ért és képes elvégezni. Ezek általában a „tudást, készségeket és kompetenciákat” jelentik. Az EKKR-ben az utolsó elem a „felelősségre / autonómiára” korlátozódik, mivel az idetartozó jellemzők a tagállamok által ennek az ajánlásnak az alkalmazása tekintetében közösen elfogadott állításokat tükrözik, és ezek nem felelnek meg teljes mértékben a fogalmi meghatározásoknak.

5. szint* Az 5. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	átfogó, specializált tárgyi és elméleti tudás a munka- vagy tanulmányi területen, illetve e tudás határainak ismerete	egy sor olyan átfogó kognitív és gyakorlati készség, amely elvont problémák kreatív megoldásainak kidolgozásához szükséges	vezetés és felügyelet gyakorlása olyan munka- vagy tanulmányi tevékenységek kontextusában, ahol előre nem látható változások lépnek fel önmaga és mások teljesítményének felülvizsgálata és fejlesztése
6. szint** A 6. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	a munka- vagy tanulmányi terület magas szintű ismerete, elméletek és elvek kritikai megértésével	szakmai magabiztosságot és az innovációt bizonyító fejlett készségek, amelyek a specializálódott munka- vagy tanulmányi területen összetett és előre nem látható problémák megoldásához szükségesek	összetett technikai vagy szakmai tevékenységek vagy projektek vezetése, felelősség vállalása a döntéshozatalért előre nem látható munka- vagy tanulmányi helyzetekben felelősség vállalása egyének vagy csoportok szakmai fejlődésének irányításáért
7. szint*** A 7. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	kiemelten szakosodott tudás, részben valamely munka- vagy tanulmányi terület legfrissebb fejleményeinek ismeretével, amely eredeti megközelítések és/vagy kutatások alapjául szolgálhat kritikus tudatosság a tudáshoz kapcsolódó kérdésekben valamely területen, valamint különböző területek kapcsolódásainál	a kutatásban és/vagy az innovációban új tudás és eljárások kifejlesztéséhez, valamint a különböző területekhez tartozó tudás integrálásához szükséges, szakosodott problémamegoldó készségek	összetett, előre nem látható és új stratégiai megközelítéseket igénylő munka- vagy tanulási kontextusok vezetése és átalakítása felelősség vállalása a csoport szakmai tudásához vagy gyakorlatához való hozzájárulásért és/vagy stratégiai teljesítményének értékeléséért
8. szint**** A 8. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	a tudás jelenlegi határait feszegető ismeretek a munka- vagy tanulmányi területen és a területek metszéspontjainál	a kutatás és/vagy az innováció kritikus problémáinak megoldásához valamint a létező tudás vagy szakmai gyakorlat kiterjesztéséhez és újradefiniálásához szükséges legfejlettebb és legspecializáltabb készségek és technikák, többek között a szintetizálás és az értékelés képessége	a munka- vagy tanulmányi kontextus – beleértve a kutatást – élvonalában új elképzelések vagy folyamatok kifejlesztésénél mutatott kiemelkedő tekintély, innovációs képesség, autonómia, tudományos és szakmai feddhetetlenség és folyamatos elkötelezettség

Az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerének való megfelelés

Az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszere három ciklusra vonatkozóan szolgál jellemzőkkel, amelyeket a bolognai folyamat keretében a felsőoktatásért felelős miniszterek 2005. májusi bergeni ülésükön fogadtak el. Valamennyi ciklus jellemzője egy általános állítást tesz az adott ciklus végét jelentő képesítéshez kötődő eredmények és képességek tipikus elvárásairól.

* A rövid (az első ciklus részét képező vagy ahhoz kötődő) ciklus jellemzése – amelyet a bolognai folyamat részeként a Közös Minőségi Kezdeményezés (Joint Quality Initiative) alakított ki – az EKKR 5. szintű tanulási eredményeinek felel meg.

** Az első ciklus jellemzése az EKKR 6. szintű tanulási eredményeinek felel meg.

*** A második ciklus jellemzése az EKKR 7. szintű tanulási eredményeinek felel meg.

**** A harmadik ciklus jellemzése az EKKR 8. szintű tanulási eredményeinek felel meg.

III. MELLÉKLET

A nemzeti képesítési rendszerek európai képesítési keretrendszernek való megfeleltetésére vonatkozó kritériumok és eljárások

1. Az illetékes hatóságok egyértelműen meghatározzák és közzéteszik a megfeleltetési folyamatban érintett összes nemzeti szerv feladatkörét és/vagy jogi illetékességét.

2. Egyértelmű és bizonyítható kapcsolat van a nemzeti képesítési keretrendszerben vagy rendszerben lévő képesítési szintek és az EKKR szintleírásai között.

3. A nemzeti képesítési keretrendszer vagy rendszer és az abban szereplő képesítések a tanulási eredmények elvén és célkitűzésein alapulnak, és kapcsolódnak a nem formális és informális tanulás, valamint – amennyiben vannak ilyenek – a kreditrendszerek érvényesítésére vonatkozó intézkedésekhez.

4. A képesítéseknek a nemzeti képesítési keretrendszerbe történő felvételére vagy a képesítéseknek a nemzeti képesítési keretrendszerben elfoglalt helyének leírására szolgáló eljárások átláthatóak.

5. Az oktatás és képzés nemzeti minőségbiztosítási rendszere(i) a nemzeti képesítési keretrendszerre vagy rendszerre vonatkozik (vonatkoznak), és összhangban áll(nak) az ennek az ajánlásnak a IV. mellékletében meghatározott minőségbiztosítási elvekkel.

6. A megfeleltetési folyamat magában foglalja a megfelelő minőségbiztosítási testületek kinyilvánított egyetértését a tekintetben, hogy a megfeleltetési jelentés összhangban áll a vonatkozó nemzeti minőségbiztosítási rendelkezésekkel és gyakorlattal.

7. A megfeleltetési folyamat nemzetközi szakértők részvételével zajlik, és a megfeleltetési jelentések tartalmazzák legalább kettő, két különböző országból származó nemzetközi szakértő írásbeli nyilatkozatát a megfeleltetési folyamatra vonatkozóan.

8. Az illetékes nemzeti testület vagy testületek tanúsítják a nemzeti keretrendszer vagy rendszer EKKR-nek való megfeleltetését. A megfeleltetést és az azt alátámasztó bizonyítékokat leíró átfogó jelentést nyilvánosságra hozzák az illetékes nemzeti testületek, külön foglalkozva minden egyes kritériummal. Ugyanez a jelentés felhasználható az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszere felé történő öntanúsításra, ez utóbbinak az öntanúsításra vonatkozó kritériumaival összhangban.

9. Ideális esetben a megfeleltetési jelentés vagy annak frissítése jóváhagyását követő 3 hónapon belül a tagállamok és egyéb részt vevő országok nyilvánosságra hozzák a megfeleltetési jelentést, és összehasonlítás céljából tájékoztatást nyújtanak a megfelelő európai webszolgáltatásokról.

10. A megfeleltetési folyamat alapján minden, az illetékes hatóságok által kiadott új bizonyítvány, oklevél és kiegészítő dokumentum egyértelmű hivatkozást tartalmaz – a nemzeti képesítési keretrendszer vagy rendszer útján – az EKKR megfelelő szintjére.

IV. MELLÉKLET

Az európai képesítési keretrendszernek megfeleltetett képesítésekre vonatkozó minőségbiztosítási elvek[2]

El kell végezni az EKKR-nek megfeleltetett szakképzési, felsőoktatási, a magánszektorban szerezhető nem formális és informális, valamint a nemzetközi képesítések minőségbiztosítását a minőségük és szintjük iránti bizalom erősítése érdekében. A közoktatásra vonatkozó európai szintű minőségbiztosítási elvek jelenleg megbeszélések tárgyát képezik az Oktatás és képzés 2020 keretében.

A nemzeti képesítésekre vonatkozó nemzeti minőségbiztosítási intézkedések sérelme nélkül **az EKKR-nek megfeleltetett *képesítések* minőségbiztosítása:**

1. foglalkozik a képesítések megtervezésével, valamint a tanulási eredményeken alapuló megközelítés alkalmazásával
2. foglalkozik a tanúsítási folyamattal, biztosítva az érvényes és megbízható értékelést az elfogadott és átlátható, tanulási eredményeken alapuló szabványok szerint
3. visszacsatolási mechanizmusokat és eljárásokat tartalmaz a folyamatos fejlődés érdekében
4. bevonja az összes érdekelt felet a folyamat valamennyi szakaszában
5. következetes, önértékelést és külső értékelést is tartalmazó értékelési módszerekből áll
6. az EKKR-nek megfeleltetett képesítéseket kiadó testületek belső irányításának – ideértve az alvállalkozásba adott tevékenységeket is – szerves része
7. egyértelmű és mérhető célkitűzéseken, szabványokon és iránymutatásokon alapul
8. megfelelő forrásokkal támogatott
9. magában foglalja a külső ellenőrző szervezetek által végzett rendszeres és időszakos értékelést, ami legalább a jelen mellékletben foglalt, képesítésekkel kapcsolatos belső minőségbiztosítási rendszerekre vonatkozó elveken alapul,
10. tartalmazza saját értékelési eredményeinek nyilvánosságra hozatalát, ideértve az elektronikus hozzáférést nemzeti és európai szinten egyaránt

A 9. elvben említett külső ellenőrző szervezeteket vagy ügynökségeket az illetékes hatóságok által végzett időszakos külső felülvizsgálatnak kell alávetni. Ennek a – felsőoktatás területén kívül eső – külső felülvizsgálatnak az eredményét nyilvánosan és elektronikus úton elérhetővé kell tenni egy európai nyilvántartáson keresztül.

[2] . Ezek a közös elvek teljes mértékben összhangban állnak az európai felsőoktatási térségre vonatkozó európai felsőoktatási minőségbiztosítási szabványokkal és iránymutatásokkal, valamint a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretével (EQAVET).

V. MELLÉKLET

Az európai képesítési keretrendszerhez kapcsolódó kreditrendszerekre vonatkozó elvek

Kreditrendszerekkel kiegészülve az EKKR és a nemzeti képesítési keretrendszerek hatékonyabban támogatják az egyének mobilitását i) a különböző oktatási és képzési szintek között ii) az oktatási és képzési ágazatokon belül, illetve azok között iii) az oktatás ás képzés, valamint a munkaerőpiac között és iv) a határokon belül és azokon átnyúlóan. A képesítési rendszerekhez és keretekhez szorosan kapcsolódó különböző kreditrendszereknek együtt kell működniük az átmenetek támogatása és az előrehaladás megkönnyítése érdekében.

Ebből a célból az EKKR-nek megfeleltetett képesítésekhez kapcsolódó kreditrendszereknek összhangban kell állniuk a következő elvekkel:

1. A kreditrendszereket az egyes tanulók javát szolgáló rugalmas tanulási útvonalak kialakítása érdekében kell bevezetni.
2. A képesítések megtervezése és kidolgozása során következetesen kell alkalmazni a tanulási eredményekre alapozott megközelítést és a vonatkozó kreditszabályozásokat a képesítések (elemei) átvitele és a tanulásban történő továbbhaladás érdekében.
3. A kreditrendszereknek elő kell segíteniük a tanulmányi eredmények átvitelét és a tanulók továbbhaladását az intézményi és nemzeti határokon átnyúlóan.
4. A kreditrendszereket határozott és átlátható minőségbiztosítással kell alátámasztani.
5. Az egyének által megszerzett krediteket dokumentálni kell, jelölve az elért tanulási eredményeket, azok szintjét, az illetékes kredit igazoló intézményt, valamint – adott esetben – a kapcsolódó kreditértéket.
6. Szinergiákat kell kialakítani a kreditátviteli és -gyűjtési rendszerek, valamint a nem formális és az informális tanulás érvényesítése céljából tett intézkedések között, és ezeknek együtt kell működniük a kreditátvitel és az előrehaladás megkönnyítése érdekében.
7. A kreditrendszereket fejleszteni és javítani kell az érdekelt felekkel folytatott nemzeti és európai szintű együttműködésen keresztül.

VI. MELLÉKLET

A képesítésekkel kapcsolatos információk elektronikus közzététele tekintetében meghatározott közös formátum indikatív elemei

ADATOK			**Kötelező / Opcionális**
A képesítés megnevezése			Kötelező
Tárgy*			Kötelező
Ország / Régió (kód)			Kötelező
EKKR szint			Kötelező
A képesítés leírása	vagy	Tudás	Kötelező
		Készségek	Kötelező
		Felelősség / Autonómia	Kötelező
	vagy	Nyílt szövegmező, amely tartalmazza annak leírását, hogy a tanulónak mit kell tudnia, értenie és mit kell tudnia elvégezni	Kötelező
Igazoló szerv**			Kötelező
Kreditpontok / a tanulási eredmények eléréséhez szükséges feltételezett munkaterhelés			*Opcionális*
Belső minőség-ellenőrzési folyamatok			*Opcionális*
Külső ellenőrző szervezet			*Opcionális*
A képesítésre vonatkozó további információk			*Opcionális*
Információforrás			*Opcionális*
Hivatkozás a megfelelő képesítési kiegészítő dokumentumra			*Opcionális*
A képesítés URL-címe			*Opcionális*
Tájékoztatás nyelve (kód)			*Opcionális*
Felvételi követelmények			*Opcionális*
Lejárat dátuma (adott esetben)			*Opcionális*
A képesítés megszerzésének módjai			*Opcionális*
Foglalkozásokkal való kapcsolat			*Opcionális*

* ISCED FoET2013

** Az igazoló szervre vonatkozóan minimálisan megkövetelt információknak elő kell segíteniük az igazoló szervre vonatkozó információk fellelését. Ezek között szerepel az igazoló szerv neve, illetve adott esetben az igazoló szervek csoportjának a neve, kiegészítve az URL-címmel vagy a kapcsolattartási adatokkal